

Quick scan Flora en fauna

Leeuwenveld III en IV te Weesp

projectnr. 249939
rev. 00
13 augustus 2012

auteur

ir. M. Korthorst
drs. L. Smitskamp

Opdrachtgever

Blauwhoed Eurowoningen B.V.
Piet Heinkade 201
1019 HC Amsterdam

datum vrijgave

13 augustus 2012

beschrijving revisie 0.0

definitief

goedkeuring

ir. M. Korthorst

vrijgave

drs. A. van Dongen

Quick scan Flora en fauna
Leeuwendveld III en IV te Weesp

Projectnr. 0249939
13 augustus 2012, revisie 0.0

Colofon

Projectgroep bestaande uit:

ir. M. Korthorst
drs. L. Smitskamp

Tekstbijdragen:

ir. M. Korthorst
drs. L. Smitskamp

Fotografie:

ir. M. Korthorst

Vormgeving:

Oranjewoud

Datum van uitgave:

Contactadres:

Monitorweg 29
1322 BK Almere
Postbus 10044
1301 AA Almere Stad

Inhoud		blz.
1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Doel	5
1.3	Leeswijzer	5
2	Wettelijk kader	6
3	Gebiedsbeschrijving	8
3.1	Situering plangebied.....	8
3.2	Toekomstige situatie	9
4	Methode	11
4.1	Bureaustudie natuurwaarden	11
5	Onderzoeksresultaten.....	12
5.1	Bureaustudie	12
5.2	Terreinbezoek.....	12
5.3	Conclusie Natuurwaarden	14
6	Toetsing aan natuurwetgeving.....	16
6.1	Effecten op de beschermde gebieden.....	16
6.2	Effecten op beschermde soorten	16
6.2.1	Zoogdieren	16
6.2.2	Amfibieën en reptielen.....	17
6.2.3	Planten	18
6.2.4	Overige beschermde soorten	18
7	Conclusies en aanbevelingen	19
7.1	Conclusie	19
7.2	Mitigerende maatregelen.....	19
7.3	Tot slot.....	20
8	Literatuur	21
Bijlage 1: Wettelijk Kader		22

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Blauwhoed Eurowoningen B.V. is een quick scan uitgevoerd in het kader van de plannen om in de Bloemendalerpolder aan de Leeuwenveldseweg te Weesp woningen te realiseren. Het plangebied (weergegeven in Figuur 1.1) is een agrarisch gebied waarin watergangen en grasland elkaar afwisselen, het leef- en broedgebied van een specifiek aantal beschermde en kenmerkende soorten in het kader van de Flora- en faunawet.

De ontwikkeling is strijdig met het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Vanwege de strijdigheid wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. In het kader van dit bestemmingsplan dienen diverse gebiedsonderzoeken te worden uitgevoerd waaronder een onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet.

Vanuit de Flora- en faunawet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Het ontwikkelen van nieuwbouw valt onder het begrip 'ruimtelijke ontwikkeling' uit de Flora- en faunawet

Figuur 1.1: Ligging plangebied (rode omlijning) te Weesp

1.2 Doel

In ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen, is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden. Er dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. Het doel van de voorliggende Quick scan is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flora- en faunawet en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.3 Leeswijzer

Het wettelijk kader wordt geïntroduceerd in Hoofdstuk 2. Een gebiedsbeschrijving en achtergrondinformatie van de planontwikkeling zijn opgenomen in hoofdstuk 3. Hoofdstuk 4 beschrijft de methode en de aanpak voor de natuurtoets. Hoofdstuk 5 gaat in op de onderzoeksresultaten en het veldbezoek. Hoofdstuk 6 omvat de effectenbeoordeling en maatregelen om effecten te voorkomen of beperken. In hoofdstuk 7 staan de conclusies en de te nemen mitigerende maatregelen van de toetsing beschreven. In de bijlage is een uitgebreide beschrijving opgenomen van het wettelijke kader.

2 Wettelijk kader

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in **gebiedsbescherming** en **soortbescherming**.

Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming omvat Beschermd Natuurmonumenten aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, Speciale Beschermingszones (SBZ/Natura 2000) aangewezen in het kader van de Vogel- en/of Habitatrictlijn en de Ecologische Hoofdstructuur. De gebiedsbescherming van Natura 2000 is sinds oktober 2005 volledig geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998. Globaal kan gesteld worden dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten een beschermd gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

Soortbescherming

De soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet. Deze geldt overal in Nederland. In het kader van de Flora- en faunawet is een groot aantal plant- en diersoorten beschermd. Om bij het opstellen van plannen, dan wel bij de uitvoering van de werkzaamheden, rekening te kunnen houden met de aanwezige beschermde plant- en diersoorten is het noodzakelijk om te weten welke soorten in het gebied voorkomen. Indien als gevolg van werkzaamheden ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen beschermde soorten worden geschaad, is een ontheffing ex art. 75 Flora- en faunawet noodzakelijk. Deze moet worden aangevraagd bij het ministerie van EL&I. Het is daarbij van belang om te weten tot welke beschermingscategorie de aanwezige soorten behoren.

De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- **algemene soorten** (tabel 1-soorten); waarvoor geen ontheffingsplicht geldt wegens een complete vrijstelling
- **overige soorten** (tabel 2-soorten) waarvoor een vrijstelling geldt, indien wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. Voor het onderhavige project is een dergelijke gedragscode momenteel niet van toepassing, zodat ook voor deze soorten een ontheffingsplicht geldt. De voorwaarden waaronder voor deze soorten een ontheffing kan worden verkregen zijn minder streng dan voor de strikt beschermde soorten.
- **strikt beschermde soorten** (tabel 3-soorten) waarvoor een ontheffingsplicht geldt voor werkzaamheden die leiden tot verstoring van deze soorten of vernietiging van het leefgebied

Vrijstellingsbesluit

Sinds 23 februari 2005 is het Vrijstellingsbesluit van kracht. Met dit besluit is geregeld dat voor algemeen voorkomende soorten (tabel 1 soorten) een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ingrepen en geen ontheffing meer aangevraagd hoeft te worden. Als er beschermde en minder algemene soorten (tabel 2 & 3 soorten) voorkomen is het noodzakelijk om te bepalen of deze negatieve effecten ondervinden door de wijzigingen of de werkzaamheden in het plangebied. Bij schade of verstoring van beschermde soorten dient een ontheffing aangevraagd te worden bij Dienst Regelingen.

Zorgplicht

Daarnaast geldt voor alle soorten, ook de niet beschermde soorten, een algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer redelijkerwijs maatregelen neemt, dan wel redelijkerwijs handelingen met negatieve effecten achterwege laat, om schade aan plant- en diersoorten zoveel mogelijk te beperken.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in van de Flora- en faunawet; alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord zijn verboden.

Jaarrond beschermde verblijfplaatsen

Tijdens werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Speciale bescherming genieten die vogelsoorten die het gehele jaar of jaarlijks dezelfde nestlocatie gebruiken. Deze vaste verblijfplaatsen zijn **jaarrond beschermd**.

Slechts een beperkt aantal vogelsoorten (zie tabel 2.1) bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. Deze soorten staan vermeld in categorie 1 t/m 4 van de 'Aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten' (Ministerie van LNV, 2009). Overigens maken de meeste vogels elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik zijn alleen tijdens het broedseizoen beschermd.

Tabel 2.1: Jaarrond beschermde vogelnesten (Ministerie van LNV, 2009)

Soortnaam	Categorie vaste nesten	Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het <i>gehele seizoen</i>
Steenuil	1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats
Gierzwaluw, Huismus, Roek	2	Nesten van koloniebroeders die elke broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
Grote gele kwikstaart, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Slechtvalk,	3	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elke broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar
Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Sperwer, Wespandief, Zwarte wouw	4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen

Indien een ruimtelijke ontwikkeling negatieve effecten op deze soorten is een ontheffing nodig. Voor vogels kan alleen een ontheffing worden verleend op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dit zijn:

- Bescherming van flora en fauna (b);
- Veiligheid van het luchtverkeer (c);
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d).

3 Gebiedsbeschrijving

3.1 Situering plangebied

Het plan betreft de ontwikkeling van de woonfuncties Leeuwendeld III en IV aan de Leeuwendeldseweg in Weesp. De ontwikkeling in het plangebied maakt deel uit van een groter geheel in de Bloemendalerpolder; aan de oostzijde van het plangebied is Leeuwendeld I reeds gerealiseerd en Leeuwendeld II is in ontwikkeling. Het huidige plangebied betreft een veenweidegebied waarin voornamelijk landbouw wordt bedreven in de vorm van grasland met schapen en koeienbeweiding (Afbeelding 3.1).

Afbeelding 3.1. Enkele beelden van de huidige situatie.

Het plangebied heeft geen beschermde status in het kader van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of de Natuurbeschermingswet 1998 en maakt geen onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Het plangebied ligt ongeveer 1,4 kilometer verwijderd van de Ecologische Hoofdstructuur (zie figuur 3.2). De ontwikkeling hoeft niet getoetst te worden aan de regelgeving omtrent de Ecologische Hoofdstructuur.

De Natura 2000-gebieden Markermeer & IJmeer en Naardermeer liggen op dusdanige afstand dat er mogelijk ecologische relaties bestaan tussen het plangebied en de natuurwaarden van deze beschermde gebieden. De beoogde ontwikkeling wordt daarom middels een voortoets getoetst aan de Natuurbeschermingswet 1998.

Figuur 3.2. Ligging plangebied ten op zichten van de Ecologische hoofdstructuur (Bron: Provincie Noord-Holland).

3.2 Toekomstige situatie

Op de huidige graslanden zullen woningen ontwikkeld worden. De watergangen die in de huidige situatie de graslanden doorkruisen zullen gedempt worden. De watergangen langs de Leeuwendveldseweg (zuidelijke zijde van het plangebied) en de Lobbrich Boudgerslaan (oostelijke zijde van het plangebied), zullen verbreed worden. Om de ontwikkeling mogelijk te maken zal het terrein opgehoogd en vergraven worden. Het karakter van het plangebied zal dusdanig veranderen dat de huidige ecologische waarden verdwijnen en vervangen zullen worden door soorten die zich thuis voelen in een stedelijke omgeving.

Figuur 3.3: Toekomstige situatie Leeuwendveld III en IV te Weesp (bron: Gemeente Weesp, Blauwhoed LEVS architecten, 2012)

4 Methode

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van de beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen;

- een bureaustudie
- een terreinbezoek

4.1 Bureaustudie natuurwaarden

Om een inschatting te maken van de soortgroepen en specifieke soorten die in en rond het projectgebied voorkomen zijn de landelijke databanken voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder telmee.nl en waarneming.nl. Het invoerportaal waarneming.nl is een website waarop door vrijwilligers natuurwaarnemingen in Nederland worden verzameld. Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevens-beherende Organisaties (PGO's). Er kan informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen.

Aanvullende gegevens over het mogelijk voorkomen van beschermde soorten is verkregen uit verschillende verspreidingsatlassen. De 'Atlas van de natuur in de vechstreek' van het Landschap Noord-Holland (Melman *et al.*, 2005) geeft de meest geschikte informatie aangevuld met de verspreidingsgegevens uit de 'Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels' (Scharringa 2010), de 'Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen' (Herder 2010) en de 'Verspreiding van de Noord-Hollandse Flora' (www.landschapnoordholland.nl).

Naast de landelijke databanken en verspreidingsatlassen is er ook gebruik gemaakt van de reeds bestaande MER beoordeling betreffende de hele Bloemendalerpolder, opgesteld door Bureau Waardenburg BV in 2010. De MER beoordeling is gebaseerd op literatuuronderzoek en *expert judgement* en brengt de natuurwaarden van het gebied in kaart. Op basis van deze bronnen ontstaat een compleet beeld van de aanwezige natuurwaarden.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is middels een terreinbezoek nagegaan of deze soorten mogelijk ook in het plangebied of de omgeving kunnen voorkomen. Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent namelijk niet perse dat deze soorten zich in de omgeving van het projectgebied bevindt. Het projectgebied omvat slechts een klein deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het projectgebied.

5 Onderzoeksresultaten

5.1 Bureaustudie

Zoogdieren

In de directe omgeving van het plangebied komt de strikt beschermde waterspitsmuis (tabel 3) voor (van Groen *et. al.*, 2004; Waarneming J. Brandjes, 2009). Tevens komen de strikt beschermde meervleermuis, watervleermuis, laatvlieger, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis voor (van Groen *et. al.*, 2004; Brandjes & Anema, 2005).

Amfibieën & Reptielen

In de directe omgeving van het plangebied komen de strikte beschermde rugstreeppad en heikikker (beiden tabel 3) voor (van Groen *et. al.*, 2004; Melman *et al.*, 2005; Arcadis, 2009, Herder, 2010). De strikt beschermde ringslang (tabel 3) komt ook voor in de directe omgeving (van Groen *et. al.*, 2004; Melman *et al.*, 2005; Herder, 2010).

Flora

In de directe omgeving van het plangebied komen de beschermde rietorchis, moeraswespenorchis (beiden tabel 2) en de algemeen beschermde zwanenbloem (tabel 1) voor (van Groen *et. al.*, 2004; Arcadis, 2009; Gisdro.nl).

Vissen

In de directe omgeving van het plangebied komen de strikt beschermde bittervoorn (tabel 3), rivierdonderpad en kleine modderkruiper (beiden tabel 2) voor (van Groen *et. al.*, 2004; Vissenatlas Noord Holland 2005-2009; Arcadis, 2009; Waarnemingen Bureau Waardenburg, 2009).

5.2 Terreinbezoek

Het plangebied is bezocht op 6 augustus 2012 door een deskundig ecooloog van Oranjewoud. Hierbij is de rode begrenzing, zoals aangegeven in figuur 1.1, aangehouden.

Op basis van de bureaustudie en de aangetroffen biotopen is een beeld verkregen van het voorkomen van beschermde soorten. De volgende biotopen zijn aangetroffen:

- grasland
- watergangen

Hieronder volgt een beschrijving van de aanwezige biotopen en de beschermde soorten die kunnen worden verwacht.

Grasland

Het plangebied bestaat voornamelijk uit een intensief bemest grasland. Het grasland wordt gedomineerd door Engels raaigras en wordt begraasd door koeien, schapen en geiten. Het grasland is relatief soortenarm en botanisch niet interessant. Door de beweiding zijn de slootkanten vertrappt, er is geen (soortenrijke) begroeide oeverzone of overgangszone aanwezig tussen het grasland en de watergangen. De begraasde zone loopt door tot en met de waterlijn.

Watergangen

Het plangebied wordt doorkruist en omringd door watergangen. De watergangen die het gebied doorkruisen zijn onlangs geschoond en kennen geen oevervegetatie. Dit in tegenstelling tot de sloten aan de rand van het plangebied, met name de watergang grenzend aan de Leeuwendveldseweg, die matig tot dichtbegroeid is. De oeverzones bestaan grotendeels uit algemene soorten zoals de grote egelskop, lisdodde, pijlkruid en slanke waterkers. Er werden geen plas-dras watergangen aangetroffen

die geschikt zijn voor overige (Tabel 2) beschermde flora zoals orchideeën. Het voorkomen hiervan kan op basis van de biotooieigenschappen worden uitgesloten.

Zoogdieren

Het gehele plangebied is in beperkte mate geschikt als foerageergebied voor vleermuissoorten die in het agrarisch landschap voorkomen. Dit komt voornamelijk door het open karakter van het plangebied door het ontbreken van hoge vegetatie (struiken en bomen). Het plangebied is ongeschikt voor vleermuissoorten als verblijfplaats aangezien er geen geschikte verblijfslocaties aanwezig zijn (oude gebouwen en/of oude bomen). Aan de rand van het plangebied biedt de woonwijk wel een geschikt verblijfgebied voor de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger.

Het plangebied is verder geschikt leefgebied voor een aantal algemene zoogdiersoorten, zoals enkele soorten muizen, mol en haas. Het plangebied is ongeschikt leefgebied voor strikt beschermde soorten als steenmarter, boommarter, noordse woelmuis of waterspitsmuis. Dergelijke soorten komen niet voor in de omgeving en/of het aanwezige biotoop is ongeschikt voor deze strikt beschermde soorten. Het plangebied is ongeschikt voor de waterspitsmuis omdat deze soort waarde hecht aan helder water en dichtbegroeide waterkanten met afwisselende vegetatie wat niet aanwezig is in het plangebied.

Amfibieën en reptielen

Het agrarisch gebied is geschikt als leef- en voortplantingsgebied voor algemene en wijdverspreid voorkomen amfibieën. Tijdens het veldbezoek is in de watergangen een groene kikker aangetroffen en is een larve van de kleine watersalamander opgevestigd.

In de directe omgeving en in de Bloemendalerpolder zijn in de periode van 2005-2009 en 2011 rugstreeppadden waargenomen (met name roepende mannetjes) (waarneming.nl). In veenweiden-gebieden gebruikt de rugstreeppad de relatief smalle, visvrije slootjes met kale oevers als voortplantingswater (Emond *et al.*, 2010). De watergangen die het plangebied doorkruisen vormen daardoor in potentie een geschikt leefbiotoop.

Naast de rugstreeppad is volgens de bureaustudie de heikikker aangetroffen in de omgeving van het plangebied. Het plangebied vormt echter geen geschikte leefomgeving voor de heikikker. Dit komt door het feit dat de heikikker hoge eisen stelt aan zijn habitat. De soort vereist een goede waterkwaliteit (kwel), onregelmatige oeverzones en het aangrenzende perceel dient extensief beheerd te worden. Aan deze habitatseisen kan niet voldaan worden in het plangebied.

Andere strikt beschermde en zeldzame soorten als poelkikker en kamsalamander worden niet in het plangebied verwacht aangezien het aanwezige habitat ongeschikt is voor beide soorten.

Algemeen voorkomende soorten als bastaardkikker, meerkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen tevens verwacht worden (RAVON). Het betreft hier soorten van Tabel 1 die weinig eisen stellen aan hun leefomgeving. De kleine watersalamander is in de watergang langs de Lobbrich Boudgerslaan aangetroffen.

Het plangebied, met zijn brede watergangen, vormt in potentie een geschikt foerageer habitat voor de ringslang (Tabel 3). Tevens biedt het geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen voor de ringslang. Echter biedt het plangebied geen geschikte eiafzetplaatsen en overwinteringsplekken, welke naast voedsel, van groot belang zijn binnen één gebied.

Vogels

Het plangebied vormt een geschikt broed- en foerageergebied voor een aantal vogelsoorten. Het grasland vormt een geschikt (leef- en broed)biotoop voor de minder schuwe weidevogels (gezien de ligging langs een drukke weg) als de scholekster en Kievit (Scharringa C.J.G. et al. 2010). De watergangen vormen leefgebied voor watervogels. Wilde eend en meerkoet zijn aangetroffen tijdens het terreinbezoek. Jaarrond beschermde vogelnesten, categorie 1 t/m 4 (zie tabel 2.1), zijn niet aangetroffen, de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten op het plangebied kan uitgesloten worden.

Vissen

In de watergangen is actief gevist met een schepnet naar beschermde vissoorten. Er zijn veel driedoornige stekelbaarzen gevangen maar geen beschermde vissoorten. Hierdoor en aan de hand van hun ecologie kunnen de in de bureaustudie benoemde bittervoorn, rivierdonderpad en kleine modderkruiper uitgesloten worden van het plangebied.

Flora

Het aanwezige grasland en de (oeverzones langs de) watergangen zijn niet geschikt voor beschermde Tabel 2 of 3 soorten uit de Flora- en faunawet. De slootkanten bestaan uit algemeen voorkomende oeverplanten en grassen. Bijzondere soorten of beschermde soorten zijn niet aangetroffen.

Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen

Het plangebied is ongeschikt terrein voor beschermde soorten uit deze soortgroepen. De locatie kent geen kenmerkende en bijzondere waarden waaraan de veelal beschermde vlinders en/of libellen afhankelijk zijn voor hun voorkomen.

In onderstaande tabel is een indicatieve lijst opgenomen van te verwachten beschermde soorten op het plangebied.

Tabel 5.1: Indicatieve lijst van beschermde soorten in het plangebied (literatuur + terreinbezoek).

Soort		Beschermingsstatus		
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Flora- en faunawet	Habitatrichtlijn Bijlage II/IV;	Rode lijst (nov. 2004)
Zoogdieren				
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	X 3	Bijlage IV, HR	-
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	X 3	Bijlage IV, HR	-
Amfibieën				
Rugstreeppad	<i>Bufo calamita</i>	X 3	Bijlage IV, HR	rode lijst
Ringslang	<i>Natrix natrix</i>	X 3	Bijlage IV, HR	rode lijst

Verklaring afkortingen in kolommen:

X = soort is beschermd krachtens de Flora- en faunawet
beschermingsregime AMVB art.75

1 = soort tabel 1

2 = soort tabel 2

3 = soort tabel 3

HR = Habitatrichtlijn

KW = Kwetsbaar

5.3 Conclusie Natuurwaarden

Uit de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek blijkt dat in het plangebied beschermde soorten voor kunnen komen (zie tabel 5.1). Het gaat hier met name om een amfibieënsoort en een reptielensoort die de watergangen kunnen gebruiken. Gebouwbewonende vleermuizen uit de omgeving kunnen het plangebied gebruiken om te foerageren.

Algemene soorten

Sinds 23 februari 2005 is het Vrijstellingbesluit bij artikel 75 Flora- en faunawet van kracht. Voor de algemene soorten van Tabel 1 geldt sindsdien een vrijstelling voor artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld, mits de zorgplicht in acht wordt genomen.

Strikt beschermde soorten

Voor strikt beschermde soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en Bijlage 1 AMVB art.75 Flora- en faunawet - Tabel 3: ringslang, rugstreeppad, gewone dwergvleermuis en laatvlieger geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Voor deze soorten is een ontheffing nodig indien verbodsbepalingen worden overtreden.

Indien de werkzaamheden effect hebben op de bovengenoemde soorten uit Tabel 3 is een ontheffing nodig. De ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan vier criteria (zware toets):

- 1) In welke mate wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats aangetast door de werkzaamheden?
- 2) Is er een wettelijk belang?
- 3) Is er andere bevredigende oplossing/alternatief?
- 4) Komt de gunstige staat van instandhouding niet in het geding?

De criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle vier moet voldaan zijn).

Voor het verontrusten en verlies van leefgebied van strikt beschermde soorten kan een aanvullend compensatieplan noodzakelijk zijn, waarin in detail mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgewerkt.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in Tabel 1 t/m 3 van de Flora- en faunawet; alle vogels zijn in Nederland beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord zijn verboden.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik zijn alleen tijdens het broedseizoen beschermd.

6 Toetsing aan natuurwetgeving

6.1 Effecten op de beschermde gebieden

Het plangebied ligt in de nabijheid van Natura 2000-gebieden, waardoor uit voorzorg een voortoets wordt opgesteld (zie voortoets Leeuwenveld III en IV te Weesp, 2012). Het plangebied maakt geen onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of een ecologische verbindingzone. Derhalve is de gebiedsbescherming niet relevant.

6.2 Effecten op beschermde soorten

Uit de bureaustudie en het veldbezoek is naar voren gekomen dat ter plaatse van het plangebied strikt beschermde soorten voorkomen. In deze paragraaf worden de mogelijke effecten beschreven van de herinrichting van het terrein voor de aanwezige soortgroepen.

Broedvogels

Op het grasland en in slootkanten zijn gedurende het voorjaar broedende vogels aanwezig. Vanuit de Flora- en faunawet is het verboden om de nesten van broedende vogels te verstoren. Hiervoor kan in principe ook geen ontheffing worden verkregen, omdat dit eenvoudig kan worden voorkomen door voor broedende vogels verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen te plannen.

Dit betekent dat bij de planning van de noodzakelijke werkzaamheden rekening gehouden dient te worden met het broedseizoen van de aanwezige vogels. Indien gedurende het voorjaar gewerkt wordt, dient voorkomen te worden dat vogels op of nabij het bouwterrein gaan broeden om zo negatieve effecten op vogels door verstoring te voorkomen.

Voor het broedseizoen kan geen vaste periode worden aangegeven, omdat dit van soort tot soort en van jaar tot jaar kan verschillen afhankelijk van de weersomstandigheden. Globaal kan echter de periode maart tot en met juli aangehouden worden.

De gunstige staat van instandhouding van de op het terrein voorkomende of verwachte vogelsoorten zal niet worden aangetast als gevolg van de ontwikkeling. De vegetatie dient vergraven te worden op het moment dat er geen vogels meer broeden (herfst of winter).

6.2.1 Zoogdieren

- **Vleermuizen**

Negatieve effecten op vleermuizen binnen het projectgebied zijn uit te sluiten. Er bevinden zich geen vaste rust- of verblijfplaatsen voor vleermuizen op het plangebied aanwezig die negatieve effecten ondervinden als gevolg van de beoogde ontwikkeling. Verstoring van beschermde vaste- rust of verblijfplaatsen is daarom niet aan de orde.

Er zijn op het plangebied geen lijnvormige elementen aanwezig die als vaste vliegroute voor vleermuizen fungeren. Als foerageergebied lijkt het plangebied dermate op het aangrenzende terrein (Bloemendalerpolder) dat de vleermuizen hier naar kunnen uitwijken als foerageerlocatie. De te realiseren woningen in het plangebied vormen in potentie een nieuw geschikte verblijf- en rustplaats voor gebouwminnende vleermuissoorten vormen. De openbare ruimte is geschikt als foerageergebied. Het verdwijnen van het open karakter door het bebouwen van het terrein, zal gezien het geringe oppervlakte en het veelvuldig aanwezig zijn van foerageergebieden in de directe omgeving, niet resulteren in negatieve effecten op de eventuele aanwezige vaste verblijfplaatsen van vleermuizen in de woonwijk nabij het plangebied.

- **Overige soorten**

De start van de bouwwerkzaamheden en het bouwrijp maken van het terrein kan met name schade veroorzaken aan kleine zoogdieren zoals muizen en spitsmuizen. Deze schade is maar moeilijk te voorkomen, omdat deze soorten bij onraad hun hol in vluchten en zich bij gunstige omstandigheden nagenoeg het hele jaar voortplanten. Ze leven echter geen van alle in kolonies. Door de solitaire levenswijze en de hoge reproductiesnelheid zal de schade beperkt zijn. De gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten komt niet in het gedrang.

Grotere zoogdieren als hazen hebben grote leefgebieden en zullen tijdens de werkzaamheden het plangebied mijden. In de omgeving is voldoende geschikt leef- en rustgebied aanwezig voor deze soorten. Effecten op populatieniveau van deze soorten worden niet verwacht.

De gunstige staat van instandhouding van voorkomende en verwachte zoogdieren zal niet worden aangetast als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

6.2.2 Amfibieën en reptielen

Ondanks dat de rugstreepad in de omgeving van het plangebied waargenomen is (bureaustudie), zal de soorteninstandhouding niet in het geding komen door de te bouwen woningen. De aanwezige sloten (met name aan de Leeuwendveldseweg) zijn sterk verland waardoor deze watergangen geen geschikt voortplantingsbiotoop vormen voor de rugstreepad. Echter, de sloten die het plangebied doorkruisen sluiten dankzij het open karakter beter aan bij de habitateisen van de rugstreepad. Daarom kan er niet worden uitgesloten dat de rugstreepad hier gebruik van maakt.

Alhoewel de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is, is er wel degelijk een effect op het leefgebied van de rugstreepad door de te ontwikkelen woningen. Als er sprake is van een afname van het leefgebied van een strikt beschermde soort (Tabel 3) door de geplande ontwikkeling is dit in overtreding met de Flora- en faunawet. Daardoor is een ontheffing van de Flora en faunawet noodzakelijk en dienen er mitigerende maatregelen genomen te worden.

Het plangebied is in potentie een geschikt foerageer, rust- en verblijfgebied voor de ringslang. Ondanks dat er geen geschikte eiafzetlocaties aanwezig zijn in het plangebied heeft de bebouwing en de werkzaamheden gedurende het bouwklaar maken van het terrein negatieve effecten op (het leefgebied van) de ringslang. Aangezien het hier om een strikt beschermde diersoort gaat (Tabel 3) is dit strijdig met de Flora- en faunawet en dient er een ontheffing aangevraagd te worden. Tevens dienen er mitigerende maatregelen genomen te worden.

Naast de rugstreepad en de ringslang komen er voornamelijk algemene amfibiesoorten voor zoals de groene kikker, bruine kikker en de gewone pad. Deze amfibieën zijn zogenaamde algemeen beschermde 'Tabel 1' soorten. Voor de algemene soorten van Tabel 1 geldt een vrijstelling voor artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet.

Schade aan amfibieën is het grootst als de graafwerkzaamheden in het voortplantingsseizoen plaats vindt (maart tot en met juli). In deze periode zijn zowel de volwassen dieren als larven aanwezig in het water. Na de voortplanting verlaten sommige amfibieën het water om het landbiotoop op te zoeken en later om te overwinteren. Zij overwinteren in holletjes in de bodem, onder bladafval, takkenhopen of stenen.

Bij de uitvoering van werkzaamheden aan de aanwezige watergangen kunnen overwinterings-, en voortplantingsplaatsen van amfibieën worden verstoord en vernietigd. Dit geldt met name voor soorten die in het water overwinteren, namelijk de bastaardkikker. De bastaardkikker is een algemeen voorkomend soort. Indien de werkzaamheden buiten de voortplantingstijd en overwintering worden uitgevoerd is de schade beperkt. De ingreep heeft geen effecten op populatieniveau.

Bij uitvoering van de werkzaamheden aan perceelgrenzen of slootkanten in het najaar- of winterperiode kunnen overwinteringsplaatsen (greppels, holletjes) van amfibieën worden verstoord en vernietigd. Dit

geldt met name voor soorten die op land overwinteren, namelijk de gewone pad, bruine kikker en deels de kleine watersalamander. De gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander zijn algemeen voorkomende soorten. Indien de werkzaamheden buiten de voortplantingstijd en overwintering worden uitgevoerd is de schade beperkt. De ingreep heeft hoe dan ook geen effecten op populatieniveau aangezien het nieuw ingerichte landgoed, door de afwisseling van natte en droge biotopen, optimaal geschikt is voor amfibieën.

De gunstige staat van instandhouding van algemene amfibieënsoorten zal niet worden aangetast als gevolg van de voorgenomen ingreep.

6.2.3 Planten

Effecten op beschermde flora kan uitgesloten worden aangezien deze niet op het plangebied aanwezig zijn..

6.2.4 Overige beschermde soorten

Er zijn geen effecten te verwachten op beschermde soorten uit de soortgroepen, dagvlinders, vissen, libellen of ongewervelde. De beschermde soorten uit deze soortgroepen zijn niet aangetroffen tijdens het terreinbezoek en de aangetroffen biotopen zijn niet geschikt voor de beschermde soorten uit deze soortgroepen.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusie

Kort samengevat is het resultaat van de natuurtoets dat zich ter hoogte van het projectgebied twee beschermde faunasoorten bevinden: de rugstreepad en de ringslang. Door de beoogde ontwikkeling gaat voor beide soorten leefgebied verloren en voor de rugstreepad potentieel voortplantingsbiotoop. Hiervoor dienen ontheffingen in het kader van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden en moeten mitigerende maatregelen getroffen worden (§7.2). Om het te verdwijnen leefgebied van de rugstreepad te mitigeren dient er minimaal één (voortplantings)poel aangelegd te worden die voldoet aan de eisen van de rugstreepad. Voor de ringslang dienen de watergangen natuurvriendelijke oevers te hebben en dienen ze onderling verbonden te zijn om zo als geschikt foerageergebied te functioneren.

Het plangebied is geschikt leefgebied voor algemeen beschermde zoogdiersoorten (zoals muizen en hazen), daarnaast vormt het een land en waterbiotoop voor algemeen beschermde amfibieënsoorten en is het een leef- en broedgebied voor enkele weidevogels. Vleermuizen kunnen het plangebied gebruiken als foerageergebied. Dat er verblijfplaatsen van strikt beschermde vleermuizen op het plangebied voorkomen is uit te sluiten. Het omvormen van het plangebied in een woonwijk heeft geen negatief effect op de gunstige staat van eventueel op het plangebied voorkomende foeragerende vleermuizen, evenmin heeft het een negatief effect op een vaste vliegroute. Op het plangebied zijn geen vogelnesten aanwezig die jaarrond zijn beschermd (categorie 1-4).

Aangezien op het terrein in het voorjaar wel diverse broedende vogels zijn te verwachten, dient hiermee in de planning en uitvoering rekeningen gehouden te worden. Dit is de meest gunstige periode voor de eventuele aanwezige overwinterende amfibieën (gewone pad) en zoogdieren (egel) en broedvogels. Er mag in geen geval begroeiing langs de oevers gedurende het voorjaar verwijderd worden zonder ecologische inspectie vooraf.

Tijdens het bouwrijp maken van het terrein zullen er negatieve effecten optreden op een aantal algemene beschermde soorten door . Door een zorgvuldige werkwijze en het nemen van mitigerende maatregelen (juist planning) kan schade worden voorkómen en blijven negatieve effecten beperkt. Voor de effecten op de algemene voorkomende, maar beschermde soorten (uit tabel 1 van de Flora- en faunawet) hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Voor deze algemene soorten geldt een vrijstelling.

7.2 Mitigerende maatregelen

Aangezien het hier gaat om strikt beschermde amfibie- en reptielsoorten, is het noodzakelijk om de volgende mitigerende maatregelen uit te voeren:

- Om de te realiseren woonwijk aantrekkelijk te maken als leef- en voortplantingsgebied voor de rugstreepad dient er in het plangebied (minimaal één) poel aangelegd te worden.
- Afname van foerageergebied van ringslang moet gemitigeerd worden door ringslanggerichte inrichting van bermen en door realisatie van voldoende slootlengte met natuurvriendelijke oevers. Voor de ringslang moet (de rand van het) gebied aantrekkelijk gemaakt worden door de watergangen te voorzien van een oever met structuurrijke vegetaties met voldoende schuilplaatsen en zonnemogelijkheden. Tevens is een bermsloot met flauw talud gewenst en zijn steenhopen of regelmatig ververste takkenhopen wenselijk.

Het is noodzakelijk om de te realiseren watergangen onderling te verbinden met brede duikers die deels boven de waterlijn liggen, zodat er geen risico bestaat dat de ringslang wordt aangereden mocht deze bovenlangs, in de woonwijk, de andere watergang willen bereiken. De onderling verbonden, oeverrijk-begroeiende watergangen moeten zo het foerageergebied van de ringslang behouden/verlengen.

7.3 Tot slot

De voorliggende natuurtoets is gebaseerd op inventarisatiegegevens van derden, literatuuronderzoek en een verkennend terreinbezoek.

Een dergelijk onderzoek kan niet geheel uitsluiten, dat tijdens de uitvoering van de werkzaamheden, (strikt) beschermde soorten worden aangetroffen. Gezien het gebruik en de kennis van aanwezige natuurwaarden in het plangebied worden de risico's op verstoring van beschermde soorten als minimaal ingeschat. Eventueel aangetroffen soorten dienen verplaatst te worden naar geschikt leefgebied in de omgeving.

8 Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. Van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, 3e herziene druk.

Emond, D., Kruijt D.B., Smits R.R., 2010. MER beoordeling Bloemendalerpolder, Onderzoek natuurwaarden en effectenbeoordeling concept. Bureau Waardenburg BV

Gemeente Weesp, Blauwhoed LEVS architecten, 2012. LEEUWENVELD 3+4 Weesp Stedenbouwkundig plan-Concept

Herder, J. 2010. Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen 1980-2010.

Lange, R., P. Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek, 1994. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij KNNV en VZZ i.s.m. Vereniging Natuurmonumenten.

Lenders, H.J.R., C.C.H. Marijnissen & R.P.W.H. Felix, 1993. Waarnemen en herkennen van amfibieën en reptielen in het veld. Uitgave van de Stichting RAVON, Nijmegen.

Melman *et al.*, 2005. Atlas van de Natuur in de Vechtstreek. Landschap Noord-Holland. Castricum juli 2005.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Provincie Noord-Holland 2010. Ecologische hoofdstructuur Noord-Holland. Stand van zaken, Herijking en Toekomst. Haarlem maart 2010.

Provincie Noord-Holland 2010. Beheerplan 2010.

Scharringa C.J.G. et al. 2010. Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels. Samenwerkende Vogelwerkgroepen (SVN) Landschap Noord-Holland.

SOVON, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels. SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitgeverij / Naturalis / EIS-Nederland.

Van 't Veer en Hoogeboom, 2009. Atlas van de Natura 2000 Kustgebieden van Noord-Holland

Internet:

www.ravon.nl

www.telmee.nl

www.waarneming.nl

www.zoogdieratlas.nl

Bijlage 1: Wettelijk Kader

Hieronder volgt een algemene beschrijving van de Natuurwetgeving, gevolgd door betreffende onderdelen van de wetgeving.

De Nederlandse natuurwetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedsbescherming en soortbescherming. De gebiedsbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en omvat de Natura 2000-gebieden. In de Natura 2000-gebieden zijn de beschermde natuurmonumenten alsmede de gebieden met de status Vogel- en/of de Habitatrichtlijn-gebied (voorheen Speciale Beschermingszones (SBZ's) opgenomen.

Globaal kan gesteld worden dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

De soortbescherming is opgenomen in de Flora- en faunawet. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden welke zijn vermeld in bijlage IV. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent geen externe werking. Projecten worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het projectgebied.

Conform deze wet is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied.

Vanuit de kennis dienen plannen en projecten getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet (zie paragraaf 2.2 van het voorgaande rapport).

Flora- en faunawet

Onder de werking van de Flora- en faunawet vallen circa 1.000 diersoorten en plantensoorten. Alle inheemse zoogdieren (m.u.v. de huismuis en zwarte en bruine rat), vogels, amfibieën en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben een aantal soorten planten, vissen, insecten en ongewervelden een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt de algemene zorgplicht (art. 2).

Volgens de Flora- en faunawet mogen beschermde diersoorten niet worden verwond, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust- of verblijfplaatsen mogen niet worden beschadigd, vernield of verstoord.

Beschermde planten mogen op geen enkele wijze van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield. De verbodsbepalingen van de wet staan genoemd in onderstaand kader.

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde planten:

- Artikel 8: Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op andere wijze van de groeiplaats verwijderen van planten
- Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van planten

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde dieren:

- Artikel 9: Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen van dieren. Het met het oog op bovenstaande doelen opsporen van dieren.
- Artikel 10: Het opzettelijk verontrusten van dieren
- Artikel 11: Het beschadigen, vernielen, uithalen wegnemen, verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren.
- Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van dieren

s

De werkingssfeer van de Flora- en faunawet is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft soorten **overal** in Nederland bescherming.

In artikel 75 van de Flora- en faunawet¹ worden de ontheffingsmogelijkheden weergegeven. Op 23 februari 2005 is de Algemene Maatregel van Bestuur m.b.t. artikel 75 van de Flora- en faunawet in werking getreden. Middels deze AMvB wordt onder bepaalde voorwaarden een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet. Deze vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig gebruik en bestendig beheer en onderhoud en voor bepaalde (algemeen voorkomende) soorten. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plan-gebied. In de AMvB worden hiertoe verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime AMvB:

Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten is derhalve geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Flora- en faunawet uitgaat.

Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de Egel, Konijn en Mol, Ree en Vos, algemene amfibieënsoorten, waaronder de Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander en plantensoorten als Grasklokje en Gewone dotterbloem.

- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime AMvB:

Voor soorten van tabel 2 van de AMvB is bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht, indien gewerkt wordt volgens een door het Ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Ontbreekt zo'n gedragscode, dan dient ontheffing aangevraagd te worden, welke wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort' (lichte toets). Daarnaast geldt ook voor soorten van tabel 2 de algemene zorgplicht.

- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in Bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime AMvB.

Voor soorten van tabel 3 geldt het zwaarste beschermingsregime en is bij ruimtelijke ontwikkelingen geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht, ook niet met een gedragscode. Voor deze soorten dient een ontheffing aangevraagd te worden, welke aan vier criteria wordt getoetst (zware toets): de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats wordt niet aangetast, er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Daarnaast geldt ook voor soorten van tabel 3 de algemene zorgplicht.

Voor Bijlage 1 soorten uit Tabel 3 kan ontheffing worden aangevraagd op grond van alle belangen genoemd in het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten. In de praktijk komen bij Bijlage 1- soorten onderstaande vier belangen het meeste voor bij een ontheffing voor een ruimtelijke ingreep:

1. Bescherming van flora en fauna (b);
2. Volksgezondheid of openbare veiligheid (d);
3. Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e);
4. Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimte inrichting of ontwikkeling (j)

Voor Bijlage IV-soorten van de Habitatrichtlijn uit Tabel 3 geldt voor een ruimtelijke ingreep alleen ontheffing wordt verleend op grond van een belang uit de Habitatrichtlijn:

1. Bescherming flora en fauna (b)
2. Volksgezondheid of openbare veiligheid (d);
3. Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e);

---

¹ Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijzigingen van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen.

- Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in Tabel 1 t/m 3; alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. T.a.v. vogels geldt, dat werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord verboden zijn.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Ontbreekt zo'n gedragscode dan dient formeel een ontheffing te worden aangevraagd. Voor broedvogels wordt echter geen ontheffing verleend waarbij als voorwaarde wordt gesteld dat broedvogels niet verstoord mogen worden tijdens het kwetsbare broedseizoen; dit mede in het kader van de algemene zorgplicht die ook voor vogels geldt.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen. Hiervoor is geen standaardperiode, het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keer elk jaar terug naar hetzelfde nest. Deze soorten staan vermeld in categorie 1 t/m 4 van de 'Aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten' (Ministerie van LNV, 2009). Indien de werkzaamheden effect hebben op deze soorten is een ontheffing nodig. Voor vogels kan alleen een ontheffing worden verleend op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dit zijn:

- Bescherming van flora en fauna (b);
- Veiligheid van het luchtverkeer (c);
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d).

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik zijn alleen tijdens het broedseizoen beschermd. Voor deze soorten* is geen ontheffing nodig, indien werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden of maatregelen zijn getroffen om te voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats gaan vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mag van deze soorten het nest worden verplaatst of verwijderd.

* Een deel van deze soorten zijn ondergebracht in categorie 5 van de 'Aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten' (Ministerie van LNV, 2009). Hoewel het onderbrengen van deze soorten op deze lijst anders doet vermoeden is de vaste rust- en verblijfplaats van deze vogels niet jaarrond beschermd. Dit betreffen namelijk vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor gebroed hebben of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.